

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 5T/27/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7220010480
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Poprocká
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2021:7220010480.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II samosudkyňou JUDr. Danielou Blažovskou v trestnej veci obžalovanej N. D. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní dňa 26. februára 2021 v Košiciach takto

r o z h o d o l :

Obžalovaná:

N. D., nar. XX.XX.XXXX v X., trvale bytom Y., J. X, t.č. bez prihlásenia bytom X., záhradkárska lokalita na H. I. (pri J. Y.),

je v i n n á , ž e

si v X. na ulici H. za J. Y. a inde od 01.05.2019 doposiaľ úmyselne neplní riadne a včas vyživovaciu povinnosť k svojej dcére mal. Y..M., nar. XX.XX.XXXX, hoci jej táto vyplýva priamo zo Zákona o rodine a výška ktorej jej bola určená rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 14P/132/2018-79 zo dňa 01.03.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.01.2019, a to vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra, Osloboditeľov č. 36, Spišský Hrhov, toho času Reedukačné centrum, Námestie Štefana Kluberta č. 1, Levoča, okrem sumy 40,00 €, ktoré obžalovaná uhradila dňa 01.04.2020, čím tak dlhuje Reedukačnému centru, Štefana Kluberta č. 1, Levoča za obdobie od 01.05.2019 do 31.01.2021 sumu vo výške 567,58 €,

t e d a

najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplní úmyselne zákonnú povinnosť vyživovať iného,

t ý m s p á c h a l a

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 207 ods. 1, § 37 písm. m/, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona k trestu odňatia slobody v trvaní 8 (ôsmich) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona súd zaraďuje obžalovanú pre účely výkonu trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Trestné stížanie obžalovanej N. D. sa pred tunajším súdom vedie na podklade obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Košice II sp. zn. 1Pv 559/19/8803 zo dňa 15.04.2020, podľa ktorej sa mala dopustiť prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona spôsobom v obžalobe popísaným.

Súd postupom podľa § 252 ods. 2 Trestného poriadku vykonal dňa 26.02.2021 hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovanej, ktorá sa bez ospravedlnenia neustanovila aj napriek tomu, že na hlavné pojednávanie bola riadne a včas predvolaná, predvolanie a obžaloba jej boli doručené dňa 21.01.2021 po tom, ako bola po zatknutí dodaná konajúcemu súdu, pričom na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jej neprítomnosti bola upozornená. Zároveň mal súd zato, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez jej prítomnosti. Hlavné pojednávanie bolo vykonané aj za neprítomnosti poškodeného reedukačného centra, ktoré svoju neúčast ospravedlnilo.

Súd vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie prečítaním zápisníc o výsluchu obžalovanej a svedkyne - zástupkyne poškodeného z prípravného konania a listín.

Obžalovaná N. D. pred povereným príslušníkom PZ dňa 24.02.2020 vypovedala, že si je vedomá toho, že na základe rozsudku Okresného súdu Košice II sp. zn. 14P/132/2018 zo dňa 01.03.2019 je povinná prispievať na výživu svojej maloletej dcéry Y. M. sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené a neplnoleté dieťa na účet reedukačného centra. Disponuje číslom bankového účtu, na ktorý má výživné zasielať, avšak nakoľko nemá príjem, nie je schopná vyživovaciu povinnosť plniť. Je nezamestnaná a od štátu nedostáva sociálne dávky, ale plánuje si ich vybaviť a potom môže výživné platiť. Dcéru Y. v reedukačnom centre nenavštevuje, pretože sa k nej zle správala, nadávala jej a plula na ňu. Z rovnakého dôvodu neposiela Y. žiadne darčeky ani veci osobnej potreby.

Svedkyňa J. J. X., zástupkyňa poškodeného Reedukačné centrum Levoča, v ktorom pôsobí ako referent pohľadávok, pred povereným príslušníkom PZ dňa 10.03.2020 vypovedala, že N. D. si vyživovaciu povinnosť voči dcére Y. M. neplní od 01.05.2019, čím jej vznikol dlh na výživnom v celkovej výške 286,48 €. Reedukačné centrum malo pôvodne pôsobisko na adrese Osloboditeľov č. 36, Spišský Hrhov, ako je to uvedené aj v rozsudku sp. zn. 14P/132/2018 zo dňa 01.03.2019, právoplatnom dňa 19.04.2019, na základe ktorého má N. D. plniť vyživovaciu povinnosť vždy do 15. dňa v mesiaci. Po zmene sídla reedukačného centra zostalo jeho číslo účtu nezmenené, N. D. týmto číslom disponuje, avšak na účet nepoukázala žiadne prostriedky, dcére nič neposlala a nenavštevuje ju.

Na hlavnom pojednávaní boli prečítané listiny:

Rodný list maloletej Y. M. vystavený Matričným úradom Mestskej časti Košice - Západ, z ktorého jednoznačne vyplýva, že menovaná sa narodila dňa XX.XX.XXXX z rodičov N. D., rod. W., nar. XX.XX.XXXX a M. M., nar. XX.XX.XXXX.

Rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn. 14P/132/2018 zo dňa 01.03.2019, ktorým bola nad maloletou Y. M. nariadená ústavná výchova v Reedukačnom centre Spišský Hrhov a zároveň bola matka maloletej N. D. zaviazaná povinnosťou prispievať na maloletú výživným vo výške 30% životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona, mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra Spišský Hrhov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19.04.2019.

Výzva na úhradu, ktorou dňa 09.09.2019 upozornilo reedukačné centrum obžalovanú na povinnosť uhradiť dlžné výživné na dcéru Y. M. vo výške 113,74 €, na číslo účtu vo výzve uvedenom a s upozornením, že v prípade ak tak neurobí a v ďalšom si vyživovaciu povinnosť nebude pravidelne plniť, pristúpi sa k vymáhaniu pohľadávky v exekučnom konaní a k podaniu trestného oznámenia.

Oznámenie Reedukačného centra Levoča zo dňa 03.04.2020, ktorým bolo Obvodnému oddeleniu PZ Košice - Sídliisko KVP dané na vedomie, že obžalovaná zaplatila dňa 01.04.2020 výživné v sume 40,00

€ a že za obdobie od 01.05.2019 do 03.04.2020 dlhuje na výživnom pre dcéru Y. M. celkovo 304,06 €. Prílohu oznámenia tvorí výpočet výživného, z ktorého tiež uvedené vyplýva.

Oznámenie reedukačného centra zo dňa 29.01.2021, adresované podpísanému súdu obsahuje informáciu o tom, že obžalovaná si vyživovaciu povinnosť neplní, čím od mája 2019 do januára 2021 vrátane dlhuje na výživnom spolu 567,58 €. Len v jednom prípade prispela na výživu maloletej sumou 40,00 €, a to v apríli 2020.

K osobe obžalovanej boli prečítané listiny:

Zoznam vozidiel subjektu preukazuje, že ku dňu 30.12.2019 obžalovaná nebola evidovaná ako vlastníčka ani držiteľka vozidla.

Výpis z katastrálneho portálu podáva informáciu o tom, že obžalovaná nie je evidovaná ako vlastníčka nehnuteľností ku dňu 02.04.2020.

Správy o povesti vypracované Mestským úradom Y. dňa 27.11.2019 a Miestnym úradom Mestskej časti Košice - S. Z. dňa 29.11.2019 nepodávajú žiadne bližšie informácie o obžalovanej okrem toho, že trvalé bydlisko má evidované v Y. na J. XXX/X a že bez prihlásenia bývala v X. na X. č. X.

Správa Sociálnej poisťovne, pobočka R. zo dňa 03.03.2020 podľa ktorej obžalovaná nie je prihlásená v registri poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, nepoberá dávky sociálneho poistenia a voči poisťovni nemá žiadne pohľadávky.

Správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny R. zo dňa 03.12.2019 vypovedá o tom, že obžalovaná bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie v dobe od 27.09.2017 do 14.05.2018, kedy bola vyradená z dôvodu neustanovenia sa v stanovenom termíne. Dávka v hmotnej núdzi jej bola poskytovaná v období od septembra 2017 do júna 2018, v tomto období sa zdržiavala na adrese trvalého bydliska.

Výpis z Ústrednej evidencie priestupkov MV SR vypovedá o tom, že obžalovaná sa v období od 22.03.2016 do 02.04.2020 dopustila troch priestupkov, ktoré Mestská polícia v Košiciach vybavila napomenutím.

Odpis registra trestov GP SR obsahuje dva záznamy o odsúdeniach obžalovanej. V prvom prípade bola za prečin podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona odsúdená v roku 2012 na podmienený trest odňatia slobody, pričom v tejto veci sa na ňu hľadí, akoby nebola odsúdená. V druhom prípade Okresný súd Košice II uložil obžalovanej za prečin podľa § 311 ods. 1 písm. b/, písm. c/, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona trestným rozkazom sp. zn. 5T 74/2016 zo dňa 23.08.2016, právoplatným dňa 15.02.2017, trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov, výkon ktorého podmienienečne odložil a stanovil skúšobnú dobu na 3 roky.

Obsah pripojeného spisu Okresného súdu Košice II sp. zn. 5T 74/2016 vypovedá o ostatne uvedenom, ako aj o tom, že trojročná skúšobná doba podmieneného odsúdenia skončila 16.02.2020, pričom doposiaľ nebolo rozhodnuté o tom, či obžalovaná sa v skúšobnej dobe osvedčila.

Súd vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie s cieľom náležite zistiť skutkový stav veci, čo je nevyhnutným a základným predpokladom pre spravodlivé rozhodnutie. Obžalovaná N. D. nevyužila svojho práva zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní a teda nevyužila možnosť obhájiť sa pred súdom voči tvrdeniam obžaloby. Súd na návrh prokurátorky prečítal na hlavnom pojednávaní zápisnice o výsluchu obvinenej z prípravného konania, zápisnicu o výsluchu zástupkyne poškodeného ako aj listinný materiál zhromaždený v spise. Všetky tieto zákonným spôsobom získané a vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadou podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku a teda podľa svojho vnútorného presvedčenia, ktoré založil na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne, nezávisle od toho, či dôkazy obstaral sám, či tak urobili orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Súd dospel k záveru, že žalovaný skutok sa stal, avšak oproti obžalobe ho na základe výsledkov vykonaného dokazovania upravil v časti obdobia, v ktorom N. D. zanedbávala svoju vyživovaciu povinnosť, aj v časti výšky dlžného výživného. Inak mal súd za preukázané, že prejednaný skutok naozaj spáchala obžalovaná a pri právnom posúdení skutku stotožnil sa s obžalobou, nakoľko obžalovaná skutočne po dobu viac ako dvoch mesiacov v období dvoch rokov neplnila si zákonnú povinnosť vyživovať svoju

maloletú dcéru Y. M., nad ktorou bola nariadená ústavná starostlivosť v reedukačnom centre, toho času sídliačom v Levoči na ul. Štefana Kluberta č. 1. Znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona boli v danom prípade naplnené aj po stránke subjektívnej, keďže obžalovaná konala minimálne formou nepriameho úmyslu podľa § 15 písm. b/ Trestného zákona.

Obžalovaná N. D. priznala v prípravnom konaní spáchanie skutku v celom rozsahu a na svoju obhajobu uviedla, že výživné si neplní, pretože nemá žiaden príjem, keď si vybaví sociálne dávky bude na výživu maloletej Y. prispievať.

Zo spáchania skutku je usvedčovaná výpoveďou splnomocnenej zástupkyne reedukačného centra, v ktorom je maloletá Y. umiestnená, J. J. X., ktorá vyčíslila dlh na výživnom ku dňu jej výsluchu povereným príslušníkom PZ. Neskôr reedukačné centrum vyčíslilo dlžné výživné ku dňu 03.04.2020 sumou 304,06 € (od 01.05.2019) a zároveň oznámilo, že obžalovaná prispela dňa 01.04.2020 výživným v sume 40,00 €, a vyčíslilo aj dlžné výživné ku dňu 29.01.2020 sumou 567,58 €, pri evidencii len jednej splátky výživného v mesiaci apríl 2020 vo výške 40,00 €.

Pri rozhodovaní o treste vychádzal súd z dôkazov, ktoré vykonal k osobe obžalovanej a ktoré takisto v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku) starostlivo a nestranne zhodnotil. Zároveň aplikoval základné zásady pre ukladanie trestov zakotvené v § 34 ods. 1 až 4 Trestného zákona, ktoré v danom prípade doplnil aj ustanoveniami o priťažujúcich okolnostiach.

V prvom rade mal súd na zreteli, aby obžalovanej uložil taký trest, ktorý zabezpečí ochranu spoločnosti pred ňou tým, že jej zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, ktorý vytvorí podmienky na prevýchovu obžalovanej k tomu, aby do budúcnosti viedla riadny život, iných odradí od páchania trestných činov a v neposlednom rade, aby trest bol dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia obžalovanej spoločnosťou. Neopomenul súd ani zásadu, že trest má postihovať len páchatel'a a mať čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Určujúcim pri ukladaní trestu bol pre súd aj spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie a pohnútky, pomery obžalovanej i možnosť jej nápravy. Na strane obžalovanej nezistil súd poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 Trestného zákona, avšak obžalovanej priťažuje podľa § 37 písm. m/ Trestného zákona skutočnosť, že v minulosti už bola dvakrát odsúdená, a to aj za rovnakú trestnú činnosť, ako to vyplynulo z odpisu registra trestov i pripojeného súdneho spisu. Pri prevahe priťažujúcej okolnosti aplikoval súd pri rozhodovaní o treste ustanovenie § 38 ods. 4 Trestného zákona, podľa ktorého sa spodná hranica trestnej sadzby ustanovená pre daný trestný čin, zvyšuje o jednu tretinu. Pre prečin podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona je stanovený trest odňatia slobody až na 2 roky.

V danom prípade uložil súd obžalovanej trest odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov, nakoľko mal zato, že takýto je dostatočný a splní svoj účel, zvlášť zabezpečí nápravu obžalovanej. Ide o trest za úmyselný trestný čin, ktorý obžalovaná páchala aj počas skúšobnej doby podmieneného odsúdenia vo veci Okresného súdu Košice II sp. zn. 5T 74/2016, čím sa vylučuje možnosť výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložiť na skúšobnú dobu, ako to vyplýva z ustanovenia § 49 ods. 2 Trestného zákona. Na základe uvedeného, ako aj na základe toho, že obžalovaná pred spáchaním prejednaného trestného činu nebola vo výkone trestu odňatia slobody, zaradil ju súd v zmysle § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Zástupkyňa poškodeného uplatnila v rámci svojho výsluchu v prípravnom konaní nárok na náhradu škody titulom neplnenia vyživovacej povinnosti vo výške 286,48 €. O tomto nároku súd nerozhodol, nakoľko v danom prípade nejde o škodu v pravom zmysle slova, ako aj preto, že rozsudok, ktorým bola obžalovaná zaviazaná na plnenie vyživovacej povinnosti je exekučným titulom pre prípad, ak si vyživovaciú povinnosť po zákonom stanovenú dobu a v zákonom stanovenom období neplní.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od oznámenia rozsudku na Okresný súd Košice II. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306/2). Osoby, ktoré sa vzdali práva podať odvolanie, toto právo nemajú.

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2), pokiaľ obžalovaný výslovne nevyhlási, že nesúhlasí s podaním odvolania v svoj prospech týmito osobami
- zákonný zástupca obž. opatrovník obž. a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obž. pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obž. i proti jeho vôli (§ 308/2)
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku ho môžu napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.